

Posamezne številke:
Navadne Din 1-
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan razven
nedelje in praznikov, ob
datumu naslednjega
meseca, na vsaki D 12.
mesecno po vsaki D 20-50, dostavilo
sestavo D 10-15, na izdajalca D 1-
insesti po dogovoru.
Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posltnina plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1-
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priliklo dom. Tele-
fon št. 24, in 3153. Poštanski
številka št. 11.767.
Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopis se ne vrača.

Leto: IV.

Maribor, torek 25. septembra 1923.

Številka: 216.

Préd koncem porurskega boja?

Maribor, 23. septembra.

Med tem ko je vsa naša javnost zapostavljena za vladnim neuspehom v roškem vprašanju, se v zapadni Evropi pripravlja dogodek, ki utegne imeti dalekosežne posledice. V Parizu sta se sestala Poincaré in angleški premier Baldwin, da določita skupne smernice za reparacijsko politiko. Ta entree kaže, da je v angleški politiki nastopil preokret. Sodelovanje Anglije s Francijo pri rešitvi reparacijskega vprašanja je smrten udarec nemški pasivni politiki, udarec, ki prihaja v trenutku, ko je razkroj nemškega državnega gospodarstva dosegel najnižjo stopnjo. Sestanek Poincaréja in Baldwinja je pot k obnovitvi velike Antante in afirmacija zmagovalske politike.

Doslej je Nemčija živela od tolažilne upanje, da bo Anglija izdala Francozom in Belgijci. Njeno rezervirano in včasih celo preprijazno stališče napram Nemčiji je dajalo največ tveganja nemški pasivni politiki. Če se pa najde možnost za enoten nastop Anglije in Francije ter ostalih zaveznikov, tedaj je izolacija Nemčije popolna. Ako izključimo možnost, da bi se za njo postavila armada in diplomacija rdeče Rusije, je Nemčija navezana sama na se. Trenutno je vseeno, kaka je Nemčija na notranji, demokratična, komunistična ali reakcionarna. To je njena notranja zadeva. V njenem življenjskem interesu pa je, da je močna in aktivna, da se spopade z zmagovalci. Nemčija je danes tako globoko v močvirju, da jo morajo drugi rešiti iz lastne moči se bo težko sanirala in plačevala reparacije. Njen sedanjí položaj je ena izmed tistih fatalnih situacij, kjer je treba priznati izredno nesimpatična, da, zopma dejstva. Ne pomaga izvajanje in skripanje zob. Nemčija je v drugo izrubila vojno.

Druga vojna se ni odigravala z orožjem. Ime ji je bil pasiven odpor v Poruhirju ali Curova politika. V nji je sodeloval skoraj ves narod, ki je postal žrtev nesodne avtoritativnosti, da Nemčija ni bila premagana v svetovni vojni. — Sedaj v bistvu ni šlo za številke, za toliko in toliko milijard. Nemški politiki so hoteli preiskusiti življenjsko voljo porušene Nemčije, voljo, da se Nemčija oboje verig-versaillske pogodbe. Curoje začel politiko kljubovanja. Ko so prišli v Poruhirje francoski in belgijski inženirji, so se pokazali prvi znaki odpora. Ko so za njimi prišli čete, je odpora vzplamtel in postal oficijelna politika nemške vlade. Pomotbe, ki jih je slavi Berlin, so bile brezuspešne, ker so ustilo znamenja nemškega odpora. Nemci so bili prepričani, da bodo z odpora dokazali, da je izvršitev versaillske pogodbe veruarje zavistna od njihove volje. Od januarja do oktobra je trajala druga vojna, medtem so Nemci izpustili vsa sredstva, izrabili najrazličnejše propagandne pripomočke, vrh v svet najdivjeje grožnje — in gloj, že po osmih mesecih je moral Curo odstopiti, njegov naslednik Strasseman isče izhoda in napoveduje konec pasivnega odpora. Z drugimi besedami, kapitulacija Nemčije.

Skoda je neprecenljivi energiji, ki so bile porušene v tem velikem spopadu. Vseh rivalov od katerih je imela Francija že izročena vse šante za uspeh. — Skoda je živili eksperimentov na narodnem gospodarstvu, operacij z mesarskim nožem, ki zapuščajo za sabo grožnjo in neštetih komplikacij. Nemčija bi si zaslužila kljub vsem težkim zmotam boljšo usodo. Njen odpor je človeško razumljiv, a kdor se hoče biti mora računati.

Žalne manifestacije v Ljubljani

Na grobih narodnih mučenikov Adamiča in Lundera.

Ljubljana, 24. septembra. (Izv.) Včeraj dopoldne ob pol 11. uri so se vršile na grobovih narodnih žrtv Adamiča in Lundera žalne manifestacije, ob številni udeležbi zastopnikov naprednih društev, Sokolstva pod vodstvom brata Ambroziča in članstva Orjuna v krogih in v civilu, ter drugega narodnega občinstva. Na grobove, ki so bili okrašeni s svežimi cvetjem, so položili venec mi-

ster n. r. dr. Gregor Žerjav v imenu demokratske stranke, nadalje Sokolski Savez, načelstvo NSS in deputacija društva naprednih akademikov. Žalni govor na grobovih je imel dvorni svetnik Gangl. Pred in po govoru je Zveza pevskih društev zapela žalostinke. Po petju je narodno občinstvo polagalo na grobove cvetje in vence.

Vlada v škripcih.

Stališče napram poostreni opoziciji.

Beograd, 24. sept. (Izv.) Včeraj dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki se je bavila s položajem v parlamentu. Glavna razprava se je vršila o stališču vlade napram poostreni opoziciji. Govorilo se je tudi o notranjem položaju, o katerem je podal poročilo minister notranjih zadev Vujičić. Predmet živahne debate je bila zlasti tudi interpelacija demokratskega kluba o reškem vprašanju. O vladni izjavi ni bilo sklenjenega nič definitivnega in se bodo posvetovanja še nadaljevala. Po seji so izjavili nekateri ministri, da bo reško

vprašanje v kratkem stopilo zopet v nov stadij, ker se bodo nadaljevala pogajanja s Italijo. Tokrat pa se bodo vršila pogajanja direktno med obema vladama. Dr. Ninčić je že odpotoval iz Zeneve in bo po svojem povratku v Beograd poročal o poteku svoje konference s italijanskimi delegatomi v Zenevi. Povratek zunanjega ministra se pričakuje za jutri.

Dr. Ninčić na poti v Beograd.

Zeneva, 23. sept. Danes je dr. Ninčić odpotoval v Beograd.

Socijalistični kongres v Beogradu.

Miren potek. — Stranka se konsolidira in napreduje. — S komunisti nobenih zvez.

Beograd, 24. sept. (Izv.) Včeraj je bil v novem socijalističnem domu v Beogradu odprt kongres Socijalistične stranke Jugoslavije. Kongresa se je udeležilo nad 100 delegatov iz vseh delov naše države. Posebno številno so zastopali socialisti iz Slovenije in nemške Vojvodine. O poročilu glavnega odbora SSJ se je debatiralo ves dan. Vprašanje enotnosti stranke in odnošjev napram komunistom je bilo predmet najživahnejše debate. Večina je bila mnenja, da bi ne bilo oportuno, stopiti s

komunisti v kakršnekoli stike ali zveze, ker so imeli pri tem doslej vedno le slabe izkušnje. Poročilo glavnega odbora naglašalo konsolidacijo in napredek stranke. Delegati so izrazili upanje, da bo mogoče ta napredek po kongresu resiti tudi občutiti. Po posvetovanju je bil sprejet centralističen statut, ki bo veljaven za celo državo. Splošno pa je presenetilo, da se noben delegat ni dotaknil strankinega programa, ki je tako ostal neizpremenjen. Kongres je v ostalem potekel mirno in brez incidentov.

ITALIJANI KONCENTRIRAJO ČETE V ZADRU.

Zadar, 24. sept. Semkaj prihajajo neprestano nove čete. Po vseh okolištinah se da sklepati, da so Italijani določili Zadar za koncentracijsko točko. Včeraj je bilo v Zadru mnogo topništva in tri polki pehote.

PRED SESTANKOM PAŠICA Z MUSOLINIJEV.

Rim, 23. sept. (Izv.) Jugoslovanski poslanik Antonijevič je izročil sinodi ministrskemu predsedniku Mussoliniju pismo ministrskega predsednika Nikole Pašica. V pismu, ki je pisano v zelo prijaznem tonu, se povdarja potreba nadaljnjih neposrednih pogajanj med obema vladama o svrhu rešitve reškega problema.

Rim, 22. septembra. (Izv.) "Corriere della Sera" poroča iz Beograda, da je Pašić v svojem pismu na Musolinija predlagal sestanek v začetku oktobra.

naš, a možjo nasprotnika. Nemčija je hotela zaničljivo odsuniti Francijo in zamakati njene zmagovalske pravice. To se ji je docela posrečilo.

Francija, Anglija in vsa ostala Evropa imajo interes na tem, da Nemčija začne delati in da se sporazuma s svojimi nasprotniki. Posledice zloma nemške pasivne politike utegnejo blagodejno vplivati na aktivno evropsko obnovo, časi bo treba ogromnega dela, preden bo zapeljen nemški gospodarski samomor. Želeti bi bilo, da bi se tudi v Parizu pojavilo nekoliko več modre uvidev-

Na tem sestanku naj bi se tudi dogovorila glede modsebojnih obiskov kraljevskih dvorov.

VELIKE VOJASKE VAJE PRI ŠIBENIKU.

Beograd, 24. sept. (Izv.) V šibeniški okolici se vrše te dni veliki vojaški manevri na morju in na kopnem. Zupanstvo je radi tega izdalo na prebivalstvo poziv, naj gre vojaškim oblastem povsod na roko ter svari zlasti trgovce, naj ob tej priliki iz dobičkalnosti ne povisujejo cen.

NEMIRI V BOLGARIJI SE TRAJAJO.

Telefonske in brzojavne zveze prekinjene. — Razcepljenost meščanskih strank.

Beograd, 24. sept. (Izv.) Glasom poročil, ki jih je sprejela vlada tekom včerajšnjega dne, trajajo nemiri v Bolgariji še naprej, zlasti pa v okolici Plovdiva, ki so jo baje zasedli zemljoradniki v zvezi s komunisti. Vlada poroča, da se je le, da se Nemci ne bodo mogli vrniti iz sloje ulice svoje politike in da bo kak oster sumek nemškega radikalizma preprečil sporazumno rešitev. Bati se je, da bodo mase reagirale na zlom porurske fronte z revolucionarnimi poskusi, kar bi zadevovskrajno zavleklo in kompliciralo. Nemčija se mora vrniti na politiko srednje linije, ki priznava sodelovanje nemške obveznosti, ki pa tudi ne zanikuje pravice nemškega naroda, da po težkih blodnjah postane soustvarajoč činitelj v novi Evropi, stoječi na razvalinah militarističnih imperijev.

šnja v ogrožene kraje vedno nove čete. Kljub vsem vladnim dementijem se ugotovljeno, da vladajo v notranjosti Bolgarije veliki nemiri ter da imajo milijardniki in komunisti vedno nove uspehe. Vsekakor pa je treba vesti o velikih uspehih sprejeti z vso rezervjo. Vestí je težko kontrolirati, ker so telefonske in brzojavne zveze večinoma prekinjene. Potrjuje pa se vesti, da so meščanske stranke razcepljene in delje ne v dva tabora.

Cariforod, 23. sept. Po poročilih beguncem so uporniki zavzeli severno Bolgarsko. Vodja vstajev je profesor Nikola Tarnov iz Vidina, ki je pred nekaj dnevi prišel iz sofijskih zaporov.

NEMSKI ODPOR V AGONII.

Delavstvo za likvidacijo boja s Poruhirju.

Berlin, 23. sept. Glasom časopisnih vesti se sestanajo že prve dni prihodnjega tedna v Berlinu predstavniki prebivalstva in interesiranih krogov zasedenih ozemelj z vlado, da se pogovore o likvidaciji spora v Poruhirju. Sestanek se ten povodom čudi, niti predsednik posameznih nemških držav ne razgovore s centralno vlado. Isti ponovno podarjajo, da brez vstopne nemške suverenitete v zasedenih ozemljih brez normalnega pravnega stanja in brez svobode dela ni mogoč povratek popolne bivše produktivne sposobnosti v ruhiškem ozemlju. V nobenem slučaju sklepi vlade ne bodo pomenili kapitulacije s katero bi se izdalo Poruhirje.

Hamburg, 23. sept. Pred dvema dnevi je izbruhnila napovedana stavka soc. demokratov in komunistov. Sena je bila poslana zahteva, naj pri vladni stori vse korake, da preneha borba v Poruhirju.

STRASNA RUDNIŠKA NESREČA NA POLJSKEM.

Vsi delavci zgoreli v rudniku.

Krakov, 24. sept. V Dombrova Gornici se je zgodila strahovita rudniška nesreča. V rudniku Reden pri Sosnowicah, ki zaposluje 800 delavcev, je nastal požar. Do včeraj zvečer so potegnili iz rudnika 50 voglenelih teles. Število pogrešenih še ni znano, ker so izginili tudi nadzorniki, ki so beležili imena na delo prihajajočih delavcev.

Požar je brzkome nastal tako, da je rudnik tresčilo in je začel goreti. To se je zgodilo okoli 5 ure popoldne, opazili pa so šele o polnoči. Medtem so bili vsi delavci že zdavirje sežgani. Grozota njihove smrti nadkrijuje najživahnejšo domišljijo. Zastopniki delavstva, ki so prišli preiskovat, zatrjujejo, da je krivo vodstvo podjetja. Rudnik uprav oblega jo svoji pogrešaním. Nudijo se prefrs-ljivi prizori, zlasti ko potekajo iz rova kako zoglenelo truplo. Reševalna dela se nadaljujejo.

Spremembe v francoski diplomatski službi.

Pariz, 23. sept. (Izv.) Prvi tajnik francoskega poslanstva v Beogradu De Lens je imenovan prvim tajnikom francoskega poslanstva na Dunaju.

BORZA.

Pariz, 24. sept. (Izv.) Sklapanje boja: Pariz 84, Beograd 6.175, London 25.50, Berlin 0.00003, Praga 16.875, Milan 25.50, Newyork 561.50, Dunaj 0.0079, žica: Franc 0.0079.

Zagreb, 24. sept. Pariz 835-540, Švica 16.10-16.20, London 4.10-4.14, Berlin 0.0070-0.0075, Dunaj 0.1260-0.1290, Praga 2.69-2.74, Milan 4.08-4.12, Newyork 89-90.

Politične vesti.

*** Radikalci priznajo nevzdržen položaj vlade.** Radikalna »Tribuna« piše: Opozicija ima 110, vlada 130 glasov, med temi so glasovi džemijeta in Nemcey, za katere se ne ve, ali ostanejo z vlado. — Vlada torej razpolaga z malo večino 10 poslancev. Naravno je v slučaju, če džemijet ne pojde v opozicijo, kar ni izključeno. Vlado delo pa otežkoča še dejstvo, da je močna skupina v radikal-ski stranki pod vodstvom posl. Rankovića nesigurna. Položaj je resen, vendar ne brez izhoda. Tudi sobotna seja fin. odbora je pokazala, kako slabo stoji vlada. S predsedniškim glasom je imela vlada 1 glas večine (15 : 14) pri glasovanju o dvanajstih, torej najvažnejšem zakonu za vlado. Da je izostal Nemeč Kraft, bi bila vlada v manjšini. Ko je ta prišel v sejo in je bila na vrsti razprava o amandmajih za agrarno reformo, je vlada videla, da je v manjšini in ni pripustila glasovanja. Minister Simonović je umaknil predlog, opozicija pa je klicala: Dajte demisijo! Propadli ste!

*** Italijansko časopisje slavi Mušso-linovo zmago.** Pašicevo pismo Mussoliniju, v katerem izraža svojo pripravljenost za nadaljna direktna pogajanja glede Reke, označajo italijanski listi so-glasno za zmago Mussolinijeve politike. Vsi tudi povdajajo, z velikim veseljem, da je sedaj končno izključena arbitražna Svica. »Messagero« povdaja potrebo prijateljskega sporazuma. Službena »Tribuna« se veseli, da je s Pašicevim pismom diskreditirana kampanja angleških listov proti Italiji. Fašistovski »Corriere Italiano« proglašja, da se bodo pogajanja vršila na podlagi Mussolinijevega predloga, da pripade Reka Italiji. Baroš in Delta pa pod suverenost Jugoslavije, pripominja pa, da bi tudi Baroš in Delta bila vezana s konsorciem. O korekturi mej v Sloveniji v korist Jugoslaviji pa ni govora, tudi ne o sklepu vojaške in politične zveze med Italijo in Jugoslavijo. Ultranacionalistična »Idea nazionale« naglašja, da je Mussolini v sporu odnesel zmago. Priobčujemo te izjave italijanskih listov za enkrat brez komentarja.

*** Neuspeh vojaške diktature v Španiji.** »Prager Presse« poroča iz Pariza, da je večina španskega prebivalstva razočarana nad slabimi uspehi sedanje vojaške diktature in se priključuje opoziciji. — Bati se je, da bo prišlo do še hujše diktature, ki bo posegla po ostrejšem terorizmu.

STUDIJSKA KNJIŽNICA. (Slomilov trg, kazinsko poslopje) je odprta za obiskovalce vsak dan od 15.—17. ure. — Za izposojevanje knjig se plača za leto 1923 taksa 10 Din. brez drugih doplačil.

Pesnik Simon Jenko.

(Rojen 27. okt. 1835. v Področju. — Umrl 18. okt. 1869 v Kranju).

Ob priliki odkritja spominske plošče na Jenku, ki je umrl, govoril Maks Pirnat.

Vesel ko jasna je planina,
ognjen ko naših brd so vina,
mehak ko sveta lpa v vasi,
krepak ko stari hrast na Krasi,
iskrenost ko bistra Sava,
vnestanovit ko sklad Triglava
in vri kot Belšice jeklenec.
Tak bil, tak je in bo Slovenec.
Dr. Janez Mencinger.

Kranj! Koliko lepih, ljubih in dragih spominov iz naše kulturne, zlasti pa književne zgodovine nam zbujajo to ime. Tu v Kranju se je rodil dr. Janez Bleiweis, zaslužni urednik »Novice« in politik. Rojak našega mesta je blagi duhovnik dr. Janez Gogala, ki je ustanovil v Ljubljani Vincencijevo družbo in deško sirotišnico »Martijanišče«. Tu je zagledal hčr sveta duhovnik Ivan Pucher, znameniti iznajditelj na polju fotograf-ske umetnosti, njegove izume je priznala francoska akademija sama. Doli v Savskem predmetju ob Majdičevem mlinu je takle zibelka pisatelja Valentin Mandelca. Tu v Kranju je deloval kot odvetnik duhoviti pisatelj dr. Janez Mencinger; njegovi koncipijenti je bil dr. Tavčar, ki je obogatil našo književno umno z debetnim svetjem svojih čudovi-

Dnevna kronika.

— Prvi spomenik v Meziški dolini. Hrabremu borcu poročniku Francu Malgaju se bo odkrila 5. maja 1924. leta spominska plošča tik trga Guštanja. — Trg Guštanj je še danes zagrizeno nemško gnezdo, akoravno je v njem 99% slovenske krvi. Le peščica je narodnih ljudi, zavednih Slovencev, ki kljubujejo tej zagrizenosti in drže ponosno jugoslovanski prapor kvišku. — Ta peščica zavednih Slovencev, ki ve ceniti osvoboditeljev izpod tujega jarma in ki ve, da jo je osvobodil junak France Malgaj, ki je prelil svojo kri na naših tleh, je ustanovila odbor za Malgajev spomenik v Guštanju, ki pobira prispevke širom naše kraljevine, da mu bo s tem mogoče izvesti častno a težko nalogo in postaviti junaku osvoboditelju primeren spominsko ploščo ali celo spomenik. — Dne 5. maja pa mora odkritje te plošče združiti v veličastni manifestaciji tik ob meji vse sloje, brez razlike stranke, da pokažemo bratom onstran meje združeno jugoslovansko armado, ki bo nekoč prinesla tudi njim odrešenje. — Treba bo še mnogo junakov Malgajev, da osvobodimo našo Gorishko, da se bomo izprehajali ob naši bistri Zili in pili njeno vodo. — Mihec in Jakec na prečelju tržaškega magistrata težko čakata, da jim zavrata na trgu jugoslovanska himna. — Vse te misli morajo biti združene v krepko voljo na dan odkritja spominske plošče junaku Malgaju. — Vse korporacije, društva, prosimo, da se udeležijo naše slavnosti in da nam sporoče do konca marca 1924. leta svojo udeležbo, da bo tako odboru za Malgajev spomenik omogočeno, poskrbeti posebne vlake z ugodnim voznim redom. — Pozivljamo nadalje vse Malgajevce borce, da se pismenim potom javijo odboru za Malgajev spomenik v Guštanju, kajti na dan odkritja Malgajev plošče bodo zopet nastopili kot Malgajeva četa. Prosimo, naj ta dopis priobčijo tudi ostali listi v državi.

— Glasb. Matica mariborska v št. Ilju. Te majhna notica v »Taboru« je zadovoljavala, da se je našemu polni vlak prijateljev naše pesmi v nedeljo peljal v št. Ilj. G. Thaler je trdil, da še nikdar ni bilo v št. Ilju toliko občinstva. Ob slavlolu nas je čakalo učiteljstvo s šolsko mladežjo, pozdravljali G. Thaler in majhna učenka v lepem nagovoru, ki je predsednici žens. zbora gđ. Rozmanovi izročila krasen šopek. Z bližnjega grička so gmeli topiči, hiše v zastavah, krasen jesenski dan, kaj smo se hoteli več. Pri Zelzerju (zdaj Sfiligoj) je bilo vse premalo miz, pa v št. Ilju si hitro odpo-morejo. V krasnem, večkrat v humorističnem tonu držanem govoru je dokazoval g. župnik Vračko, da če bi ne bilo Jugoslavije, bi ne bilo danes na katoliškega in ne slov. št. Ilja, G. Skalj iz

tih novel. V zadnjem času ustvarja svoja dela v tem mestu originalni pripovednik dr. Ivan Pregelj. Tudi na današnjega slavilca Simona Jenka nas spominja v preminjenih ozirih naše prijazno mesto.

Sorško polje! Objemata ga ribnata Sora, ki prihaja od Tavčarjevih Poljan in iz tihe Krekove Selške doline, in Iskra Sava, ki prinaša pozdrave iz Prešernove Vrbe. Rodovitne njive se širijo tu v objemu obeh rek, ob kraju se vrste gozdovi, vasica stoji ob vasi, vsaka s svojo malo belo cerkvico. Marija Vnebovzeta na Šmarni gori se ljubo ozira na to polje, z južnega pobjrja ga pozdravljata sv. Mohor in sv. Fortunat na Osojniku, na zapadu se beli velika božjepotna cerkev sv. Jošta. Onkraj Save božjepotna cerkev sv. Jošta. Onkraj Save na obraslem holmu se nahajajo množne razvaline starega smičkega gradu. V dnu zad stoji snežnikov velikani.

Mogočna je lepota Sorških poljan, kadar pod poljubi vročega solnca zazori pšenica, kraljica našega polja, in mehka pozolja objame Sorško polje, kadar za-diši na njem belordeča ajda, ta najlepša roža naših njiv, in zvabi pridne čebele na bogato bratev.

S Sorškega polja je prišel Simon Jenko! Rojen je bil dne 27. oktobra 1835. leta v skromni kmečki hišici, doli v Področju »Pri Gašperju«. Vas spada v farno Mavčiče. Očetu je bilo ime Jože, materi pa Miha, kot dekle se je pisala Košenina. Jenkov niso imeli svojega doma. Stanovali so pri sorodnikih. Živeli

Ljubljane, ki je imel zelo važna pošto-vanja z obmejnim učiteljstvom, je kazal v svojem govoru na velik pomen družbe sv. Cirila in Metoda, posebno za obmejne kraje. Za razne napitnice na G. M. se je zahvalil društveni predsednik. Nato pa se je pelo in pelo. Kmečko ljudstvo je v celih trumah poslušalo do pozne ure naše petje. Upati je toraj, da je padla naša pesem na rodovito zemljo. G. Thaler je nabral tudi precejšnjo svoto za G. Matico in za novo ustanovljeno Ciril in Met. podružnico. Zadovoljnost in veselje je bilo vsestransko.

— Natečaj za barvotisk. Udruženje vojnih invalidov kraljevine SHS središnji odbor v Beogradu razpisuje pod št. 5501 od 15. septembra t. l. natečaj za tiskanje svojih diplom po že izdelanem načrtu pod sledečimi pogoji: 1. Izdelava diplom mora biti hromo-litografska to je, da se mora original reproducirati v osmih barvah tako, da iste popolnoma odgovarjajo originalu. Načrt se sme detajlno izpopolniti. 2. Potreben tekst bo treba postaviti v cirilici in latinici in dotični stavek predložiti na vpogled in odobrenje za reprodukcijo. 3. Format papirja mora biti v velikosti 45-63 cm, tisk pa se mora izvesti tako, da bo okoli roba papirja 4 cm praznega prostora. 4. Papir mora biti brez celuloze in ne sme biti lažji od 45 g pri komadu. 5. Prvi odtis (korektura) mora biti odobren za tiskanje od strani Udruženja vojnih invalidov, katero si pridržuje pravico, da v slučaju nesolide izdelave odkloni sprejem. 6. Diploma se bo tiskala v 15.000 izvodih. Natančnejše podatke daje Udruženje vojnih invalidov. Središnji odbor v Beogradu, kjer se more pogledati tudi načrt. Ponudbe v vzorci papirja se pošiljajo na Udruženje vojnih invalidov v Beograd do 15. oktobra t. l.

— Kraljev dar prodajalki časnikov. Beogradska prodajalka časnikov Anka Nikolić je poklonila kraljici ob porodu prestolonaslednika lep povoj, ki ga je kupila iz svojih skromnih prihrankov. Kralja je zelo razveselil ta dokaz ljubezni preproste državljanke do kraljev-skega doma in je poklonil prodajalki časnikov bankovec po 1000 dinarjev. — Ženica pravi, da bo ta bankovec čuvala kot dragocen spomin.

— Odvetnik — varalica. V soboto je bil v Zagrebu aretiran in oddan držav-nemu pravdnistvu odvetnik dr. Pavel Petek radi raznih goljufij. Dokazalo se je, da je prodal neko tuje posestvo kot svoje za 800.000 K ter da je na prevaren način tudi od raznih ljudi izvalil večje svote denarja.

— Atentator Rajić obsojen. V soboto se je vršila v Beogradu razprava proti Rajiću, ki je streljal svoj čas na min. preds. Pašića. Obsojen je bil na 20 let ječe.

— Dopoldan pogreb, popoldan ženi-tovanje. Banatski kmet Andrej Kelemen

so siromašno in mati se je trudila s prejo noč in dan, da bi prehranila otročišče. A v to poro mladost našega Simona je sijalo zlato solnce — ljubezen ma-tere Mine, ki je izmed vseh otrok naj-bolj ljubila Simona. Pozneje kupi oče malo posestvece v Prašah, v vasi iste fars. Bilo je poleg Jenka v družini še šestero otrok; trije fantje in tri dekleta. Vsi so pomrli, le sestra Mica še živi v Prašah, slabotna starka osemdesetih let.

V ljudsko šolo je hodil Jenko najprej v bližnji Smednik onkraj Save. Dovi-ri jo pa v Kranju, kjer mu je bil eno leto sošolec Davorin Jenko iz Dvorij pri Cerkljah, znan slovenski in srbski skladataelj. Za učitelja pa je imel med dru-gimi Jurja Grabarja, sotrudnika »Ce-belice« in prijatelja Prešernovega, ki je v poznejših letih deloval v Ljubljani kot vodja deškega semenišča »Alojzije-višče« in ondi preblagadejno vplival na razvoj svojega gojenca Jožefa Jurčiča, poznejšega znamenitega našega pripovednika.

Prvih šest razredov gimnazije izvrst-no dovrši v Novem mestu, tam kjer je hodil v ljudsko šolo Tine Vodnik, kjer sta študirala Kette in Zupančič, kjer je snoval svoje nesmrtné bajke in pripo-vedke o Gorjancih Gorenjec Janez Tr-dina. V Novo mesto je Jenka zvalil frančiškan oče Miklavž Jenko, njegov stric, nadarjen in izobražen mož, ki je vestno nadziral vzgojo nadarjenega ne-čaka, z njim ob prostih urah prebiral francoske in laške knjige in med drugim

še je pripravljaj na poroko mlajše hč-e ri. Dan poroke je bil že določen, gostje povabljeni, gostija pripravljena. Dva dni pred poroko pa je nenadoma umrla starejša hči. Kelemen ni hotel preložiti ženitovanja in so svatje dopoldan spre-mili starejšo hčer h grobu, popoldan pa mlajšo hčer pred oltar. Zvečer je bila običajna ženitovanijska gostija, a brez godbe in veselja.

— Razbojniški napad na vlak pri Sarajevu. Pred dnevi smo poročali o drznem razbojniškem napadu na vlak pri Sarajevu, ob katerem je izgubil živ-ljenje Slovenec strojevodja Ambrožić. Kakor nam poročajo iz Sarajeva, je oro-žništvo že prišlo roparjem na sled. Več njihovih pomagačev je aretiranih. Na padalci na vlak so po vseh znamenjih člani roparske tolpe Nedžibasića, ki je l. 1920 pobegnil od vojakov in postal hajduk. Že lansko leto je sarajevski ve-lik župan razpisal za njegovo glavo 5000 dinarjev. Z njim se klati po gorah več odmetnikov.

— Obsojen radi dvoboja. Kazensko sodišče v Budimpešti je obsodilo grofa Enriha Karolyja zaradi dvoboja Ea šti-ri dni ječe. Proti njegovemu nasprot-niku, prejšnjemu ministru za notranje stvari Edmundu Benckemu, ki se ras-prave ni udeležil, se vrši razprava v kratkem.

— Lloyd George pojde v Ameriko. Prejšnji ministrski predsednik Anglije, Lloyd George, odpotuje 29. tni v New-york, odkoder nadaljuje svojo pot v Kanado, kjer bo obiskal razna mesta.

— Poletni čas v Angliji ukinej. Glas-soni vladne naredbe je v Angliji a 17. septembrom ukinej letni čas in se od tega dne naprej zopet računa navaden ali zimski čas.

— Madžarski magnati in bodoči kralj Oton. Minule dni so odpotovali v Špa-nijo madžarski magnati grof Andrássy, grof Szecsheny in škof Mikoš. Posetili nameravajo ekskraljico Zito in kralja Otona. V Španiji ostanejo več tednov. — To priliko bo izrazil grof Szecsheny in bo predaval »kralju« o madžarskem dr-žavnem pravu.

— Kruh po 14 milijonov. Dne 20. sept-ja je stal v Berlinu kilogram kruha 14 mi-lionov mark.

— Neveljavna ljudska obsodba. V neki vasi na Burskem je gozdarski po-mochnik Jožef Györke, ki je bil zbog svo-je surovosti pri vašcanih skrajno nepri-ljubljen, pretepel v prepiru tamošnjega krčmarja. To je vaščane tako razkrdlo, da so Györkeja izprebichali do krvi ter je na posledica umrl. Dvašest vaščan-ov se bo morala zagovarjati pred dr-žavno poroto.

— Aretacija mednarodnega goljufa. V Bratislavi je bil te dni aretiran znan mednarodni goljuf, žepni tat, kvartop-ec in hazarder Tibor Böhm. Böhm je član one mednarodne družbe, ki že dve

tudi sveto pismo v srbskem prevodu. Bil je stric Miklavž Jenku, kakor jeta sam priznal, največji dobrotnik. A nenado-ma blagi mož oslepi in se presele v Kam-na, Jenko pa odide v sedmi gimnazij-ski razred v Ljubljano. Tam najde mnogo izvrstnih velenadarjenih sošol-cev. Bili so to: Večeslav Brill, Fran Er-javec, Valentin Mandelc, Jožef Stritar, Ivan Tušek in Valentin Zarnik. Razen Brilla, ki je umrl po maturi, so si vsi ti mladi možje pridobili zaslužno, nekateri zelo odlično ime v naši književnosti.

Jenko izvrstno prebije maturo, gre za eno leto v celovško bogoslovje, nato pa na Dunaj študirat kot jurist. Na Du-naju najde stare svoje znanec in prija-najte z gimnazije. Med njimi nanovo oži-vi, počuti se kot riba v vodi. Glediva je brati, ko pripoveduje Janez Mencin-ger, kako so tedaj na Dunaju skupaj v eni hiši stanovali Jenko, Mandelc, Tu-šek in on sam. Vsi so bili sotrudniki Ja-nežičevega »Glasnika«. Kadar jim je Ja-nežič poslal denar za poslano in priob-čene spise, so med sabo priredili zabav-ni večer in pri taki priliki veselja in mladostne razposajenosti ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Na Dunaju se je Jenko preživljal s štipendijo in zasebnim poučevanjem. Kruh, ki ga je domači učitelj, je grenek in na zavidanja vreden. To je bridko okusil Jenko. Vseled raznih neprilik se je zakasnil z izpiti. Zafo gre domov v Pra-še, pridno študira, naredi več skusenjin in vstopi v pisarno notaria Stergarja v

leti vzmernirja vso Evropo. Njen delokrog je povsod, v vlakih, hotelih, letovisih, kjer se nahajajo bogataši. Böhm je hotel pri neki banki vnovičiti šek nekoga Amerikanca, ki ga je pred par dnevi ukradel. Ker pa so bile že vse banke avizirane, je imel smolo, da je bil pri tem aretiran. Že lamsko leto so ga enkrat ujeli, a je pobegnil iz zapor.

— **Hugo Stinnes v Moskvi.** Po nekih vestih je Hugo Stinnes, največji industrijalec in najbogatejši zasebnik Nemčije, odpotoval v Moskvo, da se pogaja s sovjetsko vlado za razne gospodarske koncesije.

— **Sovjetska Rusija za pomoč Japoň.** Ruska centralna vlada je sestavila posebno komisijo, ki se bo podala v prizadeta japonska mesta in bo pomagala pri obnovi. Vlada je nakazala tej komisiji 200.000 zlatih rubljev predujma.

Celjske vesti.

Iz državne službe je izstopil Ciril Sadar, upravni asistent javne bolnice v Celju.

Sanitarne ustanove v Celju. V Celju se odpre antituberkulozni dispanzer. V ta svrha se adaptirajo v Invalidskem domu potrebni prostori. Ministrstvo narodnega zdravja ustanovi nadalje v Celju Pasteurjev inštitut. Ker so došli iz Parisa reparačije iz Nemčije za potrebe barake, je upati, da se odpre zavod še to leto. Celjska bolnica dobiva nadalje dva prevozna avtomobila. Zakluga za vse te ustanove gre gosp. načelniku Stankarju in šefu oddelka za zdravstvo v Ljubljani g. Kotinču.

Proslava 15letnice spomina na Septemberske dogodke v Celju je prevzel Klub naprednih silov akademikov. V veliki dvorani Narodnega doma se je vršila dne 22. t. m. proslava, ki je privabila vedel slabih življenjskih razmer leskromno številno občinstvo, a je potekla v najlepši zadovoljstvo. Iz prav primernega vzporeda naj se omenita zlasti leskromno zasnovana govora g. upravitelja Iv. Prekorskega in g. dr. Oblaka, predsednika Gospodarskega zborna v Ljubljani. Z ognjevitoretoriko sta pradočila zbranim občinstvu sramoto teh dni in pomenjanje slovenskega naroda, po katerem je morala priti svoboda in vstajenje. — Kdor je na lastni koži čutil pest našega brezobzirnega renegatstva, ta ve ceniti našo celokupno domovino.

Občni zbor pododborja profesorkega društva sekcija Ljubljana v Celju se je vršil v petek, dne 21. tm. Iz odborovega poročila je posneti intenzivno delovanje zlasti glede zboljšanja gnotnega položaja v srednješolskega učiteljskega. Pododbor je spadal tekom leta marsikateri iniciativni predlog. Društvo načeljuje zopet g. upr. Matej Suhač.

Nenadna smrt. V četrtek popoldne je umrl v hotelu »Evropa« v Celju nanad-

Kranjski, potem pa v pisarno odvetnika Prevera v Kamniku, kjer pomaga ustanoviti italijano. S Prevercem se konča julija 1899. preseli v Kranj.

Manjka mu še enega izpita, pa bi postal sam in svoj gospod. Želi si ustanoviti lasten dom in se zaroči z eno najlepših tedanjih deklet v Kranju, z Maričko Mandelkevo, sestro Valontina Mandela, svojega najljubšega sošolca in prijatelja. A že preje bolehen in slaboten, je moral kmalu v bolniško posteljo. In začne se boj njegovega izmučenega telesa z nezprosno smrtjo. Hitro mu gineje moči. Ob postelji je neprestano gvala njegova nevesta in mu v ljubeznijo in nežnostjo, ki je je zmožno samo naše zlato slovensko dekle, brisala potne srame z razpaljenega čela. Reče so se bili vneli možgani. Na sv. Lukeža dan ob 2. popoldne je končal trnjevo pot svojega življenja. Ko je začel to pot, je spremljal njegove prve korake droben sv. Podrečju, ko je za vselej odšel s poti življenja, je mrtven v spomini mogel doneti žalostni glas velikega zvona in sv. Kocijana v Kranju. Štiri leta pozneje so poskrbeli njegovi prijatelji, da se je dvignil nad njegovo gomilo močeden nagrobni spomenik, ki ga krasijo pesnikov kip in tele Jenkove vrste:

»Ko jaz v gomili tihi bom počival, in zelen mah poraste nad menoj, veselih časov srečo bo užival, inel bo jasne dneve narod moj.«
(Konec prih.)

ne smrti g. Aladar Schwarz, zastopnik lesne trgovine Ban in drug v Starem Bečju. Komisija je ugotovila smrt valed zastrupljenja od zoba in zadušenja zaradi zobne oteklina.

Nesreča z orožjem. Iz vranskega okraja so pripeljali v celjsko javno bolnico nekega otroka s popolnoma obstrljeno glavo, tako da bo, ako ostane pri življenju, skoraj gotovo izgubil vid. V sobi se je igral njegov brat z nabasano puško in nehote izprožil v trenotku, ko je mlajši bratec prestopil prag. Stariši, bodite pazljivi z orožjem in skrivajte ga pred otroci!

Narodno gledališče.

Abonement. Neposredno pred otvoritvijo sezone. Radi velikega zanimanja za gledališče, se je moral storiti še četrti abonement, kjer je še nekaj part, in balkonskih sedev ter nekaj lepih lož na razpolago. G. ki imajo prostore že rezervirane, naj se blagovoljše potruditi po tozadevne legitimacije. Obenem je vplačati tudi 1. obrok. Novi abonementi se sprejemajo vsak dan od 9.—12. in 15.—17. ure v gled. blagajni.

Sport.

Prvenstvene tekme minule nedelje so končale s sledečimi rezultati ISSK »Maribor«: SK »Ptuj« 2:1 v Ptuj odigrano. Sodnik g. Plamšek. SV Rapid: SK Svoboda 7:1 (1:1) odigrano v Mariboru. Sodnik g. Sepec.

Lahkotletni miting za prvenstvo mariborskega sportnega okrožja se vrši 14. oktobra v Ljudskem vrtu.

SK Svoboda: SSK Maribor igra prihodnjo nedeljo prvenstveno tekmo, s katero se končuje jesensko prvenstvo.

Objave.

Š Instrukcije za višjo in nižjo gimnazijo daje revni osmošolec. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Tabora«.

Vinska trgatov privatnih nameščenec. Za vinsko trgatov, ki jo dne 30. t. m. priredijo privatni nameščenec v Götzovi dvorani, vlada povsod veliko zanimanje. Bodo pa tudi vsi obiskovalci s prireditvijo povsem zadovoljni. Če pa se misli, da je čisti dobiček namenjen tako blagemu namenu, stamroč ustanovitvi doma za privatne nameščenec, bo pač vsak prijatelj nameščenec prišel ter s svojo navzočnostjo pripomogel do čim lepšega uspeha. Za prodajo v šotarih se išče še nekaj dam, ki bi bile pripravljene sodelovati ter se prijave sprejemajo dnevno od 19. do 20. ure zvečer v gostilni Rožane na Rotovškem trgu.

Adresar Industrije drva za Kraljevinu SHS. Uredništvo »Drvočrca« u Zagrebu, nastoječi da udovolji potrebi trgovaškega sveta i da poluči što tišnije veze izmedju proizvajalca i trgovca drvom i kupaca s druge strane, odlučilo je pristupiti sastavljanju adresara celokupne industrije drvom v Kraljevini SHS. U tu svrhu razaslalo je na sve interesente, koji u kategoriju eksploatacije, preradbu i veletrgovinu drvom spadaju jedan upitni arak sa slijedećim sadržajem: 1. Točan naslov Vaše tvrtke (firme); 2. Mjesto, ulica i kućni broj u kojemu je glavno sjedište (glavna uprava) Vaše tvrtke i broj telefona; 3. Mjesto i zadnja pošta (ili željeznička stanica) u kojemu je Vaša tvornica za preradbu drva i broj telefona tvornice; 4. Ime i prezime vlasnika poduzeća ili ravnatelja; 5. Brzovjani naslov za Vašu glavnu upravu; 6. Koje je godine Vaše poduzeće osnovano? 7. Dionička glavnica u Dinarima: Koliko imadete svega skupa namještenika; 8. Spada Vaša tvrtka pod producetne i veletrgovce ili bavi se samo sa trgovinom na veliko? 9. Točan opis svih proizvoda, koje Vaše poduzeće izrađuje ili sa kojima trguje na veliko; 10. Koji su specijalni proizvodi Vašeg poduzeća ili sa kojim se specijalnim poslovima bavi Vaše poduzeće? 11. Koje proizvode izvažate u inozemstvo? Da se na taj za našu privredu osobito važan Adresar uzimogne što savršeniije urediti molli Redakcija »Drvočrca« u Zagrebu, da sve tvrtke u Kraljevini SHS, koje eksportiraju, preradaju ili sa have sa trgovinom drva na veliko, na gornja pitanja odgovor i tačno odgovore, jer je to u njihovom vlastitom interesu, a ovakav adresar za našu privredu od najvećeg i neodoljivog značaja.

Dr. Vladimir Sernec na zadnji poti.

Maribor, 23. septembra.

Jesensko solnce se je nagibalo k zatonu, ko smo spremljali starost mariborskega Sokola, dr. Vladimira Serneca na zadnji poti. Maribor takega pogreba še ni videl. Od vseh strani Slovenije so prihitali prijatelji, znanci in spoštovatelji, da izkažejo pokojniku zadnjo čast. Krog Narodnega doma je mrgolelo ljudstva. Vse ulice in trgi, po katerih se je pomikal spreved, so bile zasedene od občinstva. Pred 16. uro so prikorakale pred Narodni dom dolge vrste Sokolov, Sokolic, naraščaja in dece mariborske sokolske župe. Tudi celjska župa je poslala svoje zastopstvo s praporom. Savez sta zastopala brata Kajzelj in Turk.

Slovo pred Narodnim domom.

Pred Narodnim domom se je poslovil od umrlega br. dr. Rosina, naglašajoč veliko izgubo, ki je zadela s smrtjo pokojnega dr. Serneca narodno stvar tu ob meji. Solze so mu zalile besede in za njim je zaplakal ves narod. Nato je spregovoril podstarosta mariborskega Sokola br. dr. Boštjančič, ki je povdarjal velike zasluge pokojnika za sokolstvo. Izguba, ki je zadela sokolske vrste, je nenadomestljiva. Maribor nima moza, ki bi bil vreden naslednik pokojnika. Podžupam mesta Maribor, gosp. Družovič je naslikal pokojnika kot enega najmarljivejših in najvestnejših delavcev v mariborskem občinskem svetu. Tudi tam bodo vzornega moza povsod pogrešali. Zbor »Glasbene Matice« in »Drave« je pretrajljivo zapel »Vigred se povrne« in ob sviranju godbe se je začel pomikati ogromen spreved.

Spreved.

Spreved, ki se je formiral od Narodnega doma po Tattenbachovi ulici čez Glavni trg do Koroške ceste, je tvorila šolska mladina, učenci 11. b razreda drž. gimnazije, tovariši starejšega sina dr. Serneca, pod nadzorstvom ravnatelja dr. Tominskega in prof. Skoka in gojenci »Dijaškega doma« pod vodstvom dr. Strmaka, ker je bil dr. Sernec med drugimi najrazličnejšimi posli, ki jih je opravljaj, kot iskren rodoljub tudi član kuratorija »Dijaškega doma«. Za vojaško godbo je korakala četa podoficirske šole, s katero je pokojnik skupno nastopal na raznih telovadskih, na to pa so sledile dolge vrste sokolstva skonjenice na čelu. Tudi Orjunaši so tokrat prvi nastopili na mariborskih ulicah v svojem ličnem kroju in s praporom. Nato so sledile nepregledne množice korporacij, narodnih društev, zastopnikov uradov, zavodov, šol itd. Med drugimi smo opazili podpredsednika odvetniške zbornice dr. Žerovnika z vsemi mariborskimi odvetniki, načelstvo oblastne in krajevne organizacije JDS, s poslovodečim podpredsednikom oz. predsednikom dr. Lipoldom, deputacije mnogih krajevnih organizacij JDS, ministra n. r. dr. Kučkovca, oficirski zbor, občinski svet, namestnika velikega župana in vodje okr. glavarstva dr. Pfeiferja, društvo odvetniških uradnikov, vmes pa godbo »Drave« in vojaško godbo. Ob kreti je korakala častna straža Sokolov in vojak, za kredo pa dolga vrsta plakajočih sorodnikov. Ulice in trgi, po katerih se je pomikal spreved, so bile posejane občinstva.

Na pokopališču.

Tudi pred in na pokopališču se je zbralo vse polno občinstva. Ob grobnici je pričakoval pogreb senior mariborskih Slovencev, dr. Pavel Turner v spremstvu stolnega prešta dr. Mateka. Silovalasemu, 88letnemu starčku, ki je poznal pokojnika in vso njegovo zavedno rodobino, so neprestano stopale solze v oči. Med sviranjem godbe so nesli Sokoli draga brata do grobnice, ter ga v senci sokolskih praporov položili k zadnjemu počitku. Ob odprtem grobu je spregovoril v imenu Demokratske stranke minister n. r. dr. Kučovec, ki je v kratkih potezah opisal delovanje pokojnika in njegove rodline za narodno stvar tu ob meji. Naglašal je, da je bila nemala zasluga pokojnika, da se je naš Maribor ohranil Jugoslaviji. Vnet rodoljub je bil pokojnik tudi v politiki in je vedno stal v naprednih vrstah. Skromen, a kre-

menit značaj, ljubezniv, a neizprosni, kadar je to zahtevala narodna stvar, je bil pokojnik povsod spoštovan in priljubljen, ne samo pri prijateljih, tudi pri nasprotnikih. Imenoma mariborske sokolske župe se je poslovil od ljubljene staroste mar. Sokola dr. dr. Pivka, naglašajoč njegove velike zasluge za sokolsko stvar, kateri je pokojnik posvetil vse svoje moči.

Za jugoslovenske nacionaliste se je poslovil od pokojnika urednik R. R. Harar, ki je v svojem govoru naglašal, da sledi Orjuna po isti poti, po kateri je stopal pokojnik že v onih davnih časih — na potu k narodnemu in državniemu edinstvu. Pevec so zapeli »Blagor mrtim na kredo so padle prve grude, domače jugoslovenske zemlje, ki jo je pokojnik nad vse ljubil. Godba je še zaigrala zadnjo žalostinko, pogrebi so si odtrali rose ne oči, na kredo so padle grude za grudo ...

Zalga seja Sokolstva.

Po pogrebu je odkorakalo Sokolstvo v Narodni dom k žalni seji. Velika dvorana je bila nabito polna Sokolov in Sokolicev in drugih mariborskih Jugoslovancev. Podstarosta br. dr. Boštjančič je še enkrat naslikal vzorno delovanje in življenje pokojnika ter pozival, naj počasti Sokolstvo njegov spomin s tem, da se mu skuša približati in postati pravi Sokol, kakor je bil pokojni starosta br. dr. Vladimir Sernec. V imenu Saveza je izrazil sočasje odposlanec br. Kajzelj, v imenu Narodne obrambe pa pooblaščenec vojskove Stjepana Stepanova, g. Djuro Džamonja. Brat dr. Gorišek je v jedrnatih besedah orisal značaj pokojnega staroste, ki so ga dičile tri lastnosti, v katerih naj bi vsak Sokol in Jugoslovjan posnemal: slovanska blagostnost, germanističnos in brezmejno ljubezen do domovine in svojega naroda. Pokojnik je bil bojevnik, ki ni nikdar klonil pred nobeno oviro.

Ko je padla izza avstrijske meje zadnja zarja prekrasnega jesenskega solnca, smo zaklicali tudi zadnji »Slovale slo-pozabljena, ljubljenu starosti, bratu dr. Vladimiru Sernecu«.

Mariborske vesti.

Maribor, 24. septembra 1923.

in V spomin dr. V. Serneca je daroval fotograf Vlasic iz Gosposke ulice 100 Din. »Ljudski knjižnici«. Zanima, da ga posnemajo tudi drugi publikisti krogi z vsaj enakim dejanskim rodoljubnim činom. Naši javnosti pa ponovno pripomnimo fotografirni atelje g. Vlasica, ki je poleg svoje rodoljubnosti znan tudi po svojih solidnih cenah in finih izdelkih. Kdor pozna naša mra našli tudi naše odporo. Ne nosimo svojega premoženja v blagajne tujcev, ki se vedno nočejo poznati našli teženj.

in Mesto velika na grob dr. Vladimira Serneca so darovali za Sokolski dom v Mariboru gg. dr. Josip Sernec, odvetnik v Celju 800 Din., sodni svetnik Janko Sernec v Mariboru 250 D., nadarja D. Roglič 100 D in Franjo Majer 100 D. Iskrena hvala Posnemajtel

in Dneva »Ljudske knjižnice« ga je po uspela, vsaj skromni knjižničarji, ki grade od kamenčka do kamenčka, so zadovoljni. Pogreb dr. V. Serneca jim je sicer odvzel polovico, ker so bili v soboto popoldne vsi nabiraleci na pokopališču, tudi zadnji teden v mesecu je delal težkoče, marljivo nabiraleci pa vrli dečki pa so vendar nabrali kroz 14.000 K, samih dinarčkov. Nabiraleci pa so tožili, da so se jih najbolj otresali fisti, ki niso navezani na prvega in sploh bogato obdelani meščani. Na pomlad pa bodo zopet stopili na ulice, med tem bo skušala knjižnica gospodariti s skromnim kapitalčkom, ki ga naj nedeljski zamudniki spopolnijo v spomin umrlega prijatelja knjižnice dr. Serneca. Pripravke za knjižnico sprejema iz prijaznosti tudi uredništvo »Tabora«, ki bo imena darovalcev objavljalo.

in Jugoslovansko-českotov. Liga ima zopet sestanek članov in prijateljev v četrtek dne 15. tm. ob 20. uri v klubovi sobi Grajske kleti. Na dnevnem redu je definitivno sklepanje o pravih mariborske podružnice in sprejem českih industrijalcev.

in Tečaj za strojeplaje, stenografijo in knjigovodstvo. Strojenje se poučuje

po desetletnem sistemu. Razen tega se vsi točijo za sloven. stenografijo, nemško stenografijo in posamezni pouk iz enostavnega, dvostavnega in ameriškega knjigovodstva. Tečaji začnejo dne 1. oktobra in trajajo 4 mesece. Zasebno učilnice. Legat je radi svojih dobrih uspehov na zelo dobrih glasov. Vpisovanja in pojava v trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

in Grajska klet. Vsaki tork, četrtek, soboto koncert, polnoštevno par. 2h. gl. zodijske Dravac. Začetek ob 19.20, ur. in Poskusni samonar. V nedeljo zjutraj je izšel samonar trgovca Miha Samardica na Slovenskem trgu št. 3. Okrog 1. ure je prišel domov, se odpravil v spalnico, kjer se je bratstvo prezeval žile in obli rokali. Zena je takoj poklicala rešilni oddelček, ki ga je odvezal in prepeljal v bolnico. Splošno se sode, da so ga tirale v opup družinske razmere. V soboto je bila nemrežna in kašnjenja so dišer izročena kočev zakonca.

in Hotel Kusto. Vsako soboto koncert. Podaljšana polibijeska ura. Izvestna staja in nova vina. Dnevno čepčiči po 1. d. razreda po 4. d.

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

in Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vrtenju svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Običan.

Gospodarstvo.

in XXV. poskusni študij. Dne 19. septembra 1923. Zvečer, OSR dne 19. septembra 1923. Zvečer, tako se je tudi sedaj po obilnem nakupovanju in po visokih cenah minulega tedna kupila umirila. Cene se primerno znižajo, medtem ko se cene zasledašne ne pripadajo, manj lepi hmelj srednje kakovosti nekoliko znižajo. Sedaj kupujejo trgovci za pivovarje, komisijonarji, nemški kupci in tuzemski in švicarski pivovarji vsak dan po več sto centov hmelja. Včeraj se je na knetihi plačevalo za priložnost 320-3300, za srednje lepo blago 3000, za slabše blago po 2900 ali 3000. Včeraj se je prometni davek posebej po naši ceni je 1/4 vsake pridelke že prodana. Našim pivovarjem bi priporo-

čali, da bi si sedaj nakupili potrebno množino hmelja, ker bo mala letna kma in razprodaja — in ker se eksportiranje hmelja v inozemstvo ne bo ovrnilo. — Kakor smo zavrtokar in Nürnberg zve-deli, je nemška vlada prepovedala izvoz hmelja — to neznatna množina bo ostala brez meje. To dejstvo bo prisililo nemške kupce, kateri imajo o-čito inozemski odjemalcev, da bodo krili potrebno množino na Češkem, kar bo gotovo v najkrajšem času oživelo vso našo kupčijo. — Savan hmelj, dru-štev.

gizemembe mori priprav za merje-nja. Trgovski gremij v Mariboru opo-zarja trgovce in druge prizadete obrate na navedbo št. 280 v Uradnem listu št. 79 ex 1923, ki uveljavlja enotne mere in priprave za merjenje za vse države. Za Slovenijo važna izjememba je ta, da so s to navedbo odpravljene vse steklene in kovinske steklenice in mere za točenje alkoholičnih pijač, mleka in itd. po četrt, osmina in šestnajstinka litra, na kojih mesto stopajo nove mere po 3, 2 in 1 de-ciliter, nadalje 5, 2 in 1 centiliter. Nove steklenice ali mere, ki ne odgovarjajo predpisani zgorajšnje navedbe, se ne bo-do več žigosale, stare pa se smejo upo-rabljati še 1 leto po razglasenju te na-redbe t. j. do 20. avgusta 1923 v javnem prometu. Ako ima kdo kake želje glede uveljavljanja zgorajšnjih mer, naj spo-roči to pisмено takoj trgovskemu gre-miju v Mariboru.

g Italija in padanje dinarja. Ob vsa-škem padcu dinarja je vlada iznesla druge varoke. Enkrat so bile krive ban-ke, drugič nesolidna trgovina, pa zopet inozemska propaganda itd. Sedaj pa iz-kušnja beograjski Balkan pod gornjim naslovom sledede zanimivosti: V ni-zu raznih spekulacij, ki več ali manj skodujejo vrednosti našega dinar-ja, je zelo važen še eden moment — po-litična spekulacija Italije. Italija je s pomočjo svoje dobre valute pokupila velike količine naše valute in operira s to v takih momentih, ki so naši valuti najnevarnejši. Za dvesto milijonov lir je nakupila krog 1 milijardo dinarjev in to zadostuje, da prikaša dinar k tlom. Mnogo nevarnejši, kakor boj z orožjem, je boj na gospodarskem polju. In to se vrši med nami in Italijo. Naš današnji položaj napram Italiji je precej sličen onemu male Srbije in Avstroogrske. Čini se dinar malo dvigne, ga skuša Italija z borznimi manevri pritiskati k tlom. Italija ima za to dva važna razlo-

ga. Prvič, da nas gospodarsko oslabi, drugič pa ji daje to prednost, da pokupi s svojo dobro valuto pri nas vse, kar ji treba. Na črniški borzi na pr. izgubi s svojimi manevri 100 milijonov lir, a jih nadomesti s tem, da pri nas vsled padca dinarja kupuje mnogo cenejše. Ta boj je za Italijo mnogo lažji in manj neva-ren, kakor pa na bojnem polju, kjer se mori žrtvovati.

g Prodaja dobro ohranjenega škari-nega papirja. Direkcija pošte in telegra-fa v Ljubljani razpisuje na podlagi po-oblastila ministrstva pošte i telegrafa v Beogradu št. 28213 od 12. sept. 1923 ust-meno licitacijo za prodajo ca 15.000 kg škartiranih knjig na dan 29. oktobra 1923. Licitacija bo ob 11. uri v ekonom-sku podpisane direktorije. Knjige v obliki 21-28 cm se lahko ogledajo vsak dan pri ekonomskem oddelku (soba št. 41) poštne direktorije, ker se dopijo tudi pisnjeni po-goji za ceno 5 Din. komad. Vsak pomu-dnik mora položiti v smislu čl. 88 zakona o državnem računovstvu za vsakih 100 kg nameravane nakupa škartiranih knjig 5 Din. knavcije pri okrožnem uradu direktorije pošta i telegrafa v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan licitacije.

g Jugoslovenski vinogradar i vočar. Izšlo ste št. 13. in 14. št. članki: Berba, Još jedan novi način priridjavanja vina, Sladovanje mošta, Preradjivanje groz-dja v hranive tvari, Situacija na trgu, Vinogradar i berba, Vočarstvo, Vinarstvo itd. Vinogradnikom ki čitajo hrvatsko, časopis toplo priporočamo.

g Meja. St. 17. Nesebina. Inž. Zrnjič. Vážnost upotrebe zelenog gnojiva — Oskar Bilic. Bolesni i mame vina — Milan Novaković. Zemljoradnja na na-šeni Krši. — Ilija Bošnjak. Težak ka-kinja. — J. L. Komar. Trgovski ko-mora i izvozni udruženja. — Dr. Ma-n-dek. Racionalna upotreba umjetnog gnojiva. — Biljeske. List je zelo infor-mativen in ga vsi knetijski, indu-strijski in trg. krogom toplo priporo-čamo. Uredništvo in uprava: Zagreb, Jurčičeva ul. 16.

g Bankovci po 1 milijardo mark v Nemčiji. Te dni izda nemška državna banka nove državne bankovce, datirane s 15. septembrom, ki stopijo nemudoma v promet. Bankovci so se glasili prvot-no na 1000 mark, a so jih sedaj rdeče pretiskali na 1 milijardo mark.

g Nova valutna banka v Nemčiji. — Nemški listi poročajo podrobnosti o za-konskem načrtu glede nove nemške va-lutne banke. Glavnica banke znaša

2.400 milijonov zemljišnih mark. Za kri-tje glavnice bodo poskrbela v enakih de-lih gospodarska, industrijska in pridobi-valništvo na vseh gospodarskih, indu-strijskih in drugih podjetjih iz zemlji-šnih v znesku 3% cenine vrednosti v zlatih markah. Na podlagi svoje glavni-ce izda nato valutna banka na zlato ve-ljavo glaseče se rentne papirje, ki bodo služili kot kritje za novo valuto. Zem-ljišna marka je po svoji vrednosti ena-ka 0.858 g čistega zlata. Valutna banka bo pooblaščen izdajati tekoni pribod-njih dveh let na zemljišeno marko 25 glaseča posojila do najvišjega zneska dveh milijard. Po pretoku dveh let sto-ji valutna banka v likvidacijo.

Razno.

g Zanimiva operacija. Prški zdrav-nik dr. Bubba pripoveduje o nekem stro-kovnem listu o zanimivi operaciji, ki jo je izvršil pred nedavnim časom. Neli ključavničarski učence se je igral z je-ključnimi krogli, ki jih je pihal skozi neko cev. Ko mu je pošla sapa, in je bo-vel črpati novo zalogo zraka, je v wa-kom verkal tudi kroglo, ki mu je obli-čala v pljučih. Zdravniki so poskušali kroglo najprej na ta način dobiti in pljuči, da so dečka obesili za nogo in trkali na prsa. Toda krogla se ni gnila. Z Röntgenovimi žarki so našli kroglo gnati, kje leži. Poskušali so nato s kle-ščami, v kroglo se je vedno izmuzalo. Tudi močan magnet je ni mogel dvigni-ti. Končno je zdravnik posegel po ne-navadnem sredstvu. Vzel je tako veliko gumijevo cev, da je krogla lahko bla-skoli, jo nastavi na kroglo in pljuči in s pomočjo sesalke izsaja zrak, a z zrakom tudi kroglo. Po dveurnem pri-zadevanju je bil deček rešen.

g Lov v Vatikanu. Tudi v Vatikanu je bil lov včasih največja zabava. Naj-strastnejši lovec je bil papež Pij VI. ki je s svojimi tajniki opatom Antbalom dello Gonga po cele dneve prebil v Va-tikanskem vrta. Je streljal kuce. Nekoč se je Pij VI. rogal svojem tajniku, če da nič ne zadene. Ravno v tem trenutku je priletela od neke kavka. Tajnik je vprašal papeža, če ima na razpologa ko škofijo, ki naj mu jo da, če zadene. Papež je nato takoj pristal. Tajnik spro-ži in kavka je padla. Papež je ostal moč-beseda ter podelil Gengi škofijo v Tyru. Od ostalih papežev je bil tudi Le-on XII. strašen lovec.

Mala oznanila.

Postrežnica, postena, se za popoldan sprejme, plača 500. S. Jurčičeva ul. 8. IL nadst. Stojec. 2089

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

in Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vrtenju svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Običan.

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

in Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vrtenju svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Običan.

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

in Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vrtenju svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Običan.

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

in Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vrtenju svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Običan.

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

in Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vrtenju svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Običan.

in Poskusni pouk iz strojepisa, stenografije, stenografije in Gabelberger, trg dopisa, knjigovodstva (enostavno, ameriško in dvostavno), in trg in bančništvo računstva. Kovač, Maribor, Krakova ulica 6.

Prvovrstna ženska pisarniška moč

z prakso in perfektnim znanjem slovensčine in nemščine, stenografije, strojepisa ter event. knjigovodstva, se išče. Plača dobra. Ponudbe na poštni predal 5 Maribor. 2080 3-1

Prvorazredno strojepisačicu

te perfektu hrvatsku i njemačku stenografkinju sa potpunim znanjem tih jezika, a po mogućnosti i francuskoga ili engleskoga traži uz dobru plaću veliko industrijsko poduzeće u Zagrebu. Ponude na: Poštanski pretilnac 41, glavna pošta, Zagreb.

Perilo

klobuke

čepice

čavilje, dokolenice, dežnike ter razno modno in galanterijsko blago najugodnije pri

JAKOBU LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Knjigovodja

zmožen bilance, 2. danjo prakso, sposoben in ver-ziran, se sprejme v tvornici Narcissus, Zagreb, poštan. pretilnac 227. 2055 4-3

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047

Aleksandrova cesta 48.

Objava!

Vijudno javljamo, da smo prevzeli po trdki P. Hochmegger in drugovi, ki se je razšla, „Tvojnica pohištva in stavbeno mizarstvo“, Maribor, Ko-roška cesta 46, v lastno režijo, ter da bodemo vo-dili isto pod firmo

„Mariborska lesna Industrija“.

Prevzamemo vsa v stroko spadajoča dela, zago-tavljajoč v vsakem oziru najcenejše in najvestnejše postrežbe, kar nam bude lahko mogoče, ker razpo-lagamo s prvovrstnimi motmi. Se priporočamo!

„Mariborska lesna Industrija“

parna žaga, tvornica lesnih izdelkov, stavbeno

Tel. int. 160 mizarstvo. Brojav: Agil

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

2075 5-3

Otvoritev nove zaloge pohištva lastnih izdelkov

po konkurenčnih cenah. Za solidnost se jamči.

Prost ogled! Serceer in drug, Maribor, Vetrinjska ul. 2. Prost ogled!

Lastnik in iznajatelj: Kozarek, Tabor. — Odgovorni urednik: Rudolf Ozim. — Tiskar: Mariborska tiskarna A.